

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen / vuoden 2022 aluevaalit

Kunnanhallitus 29.11.2021 § 328

Vuoden 2022 aluevaalien vaalipäivä on 23.1.2022 ja kotimaan ennakoäänestys järjestetään 12.-18.1.2022.

Aluevaaleissa valitaan Länsi-Uudenmaan aluevaltuustoon 1.3.2022 alkavaksi toimikaudeksi 79 aluevaltuutettua ja heidän varajäsenensä. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue muodostuu Uudenmaan maakuntaan kuuluvista Espoon, Hangon, Inkoon, Karkkilan, Kauniaisten, Kirkkonummen, Lohjan, Raaseporin, Siuntion ja Vihdin kunnista. Hyvinvointialueen tehtäviä ovat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen.

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

- 1) kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä
- 2) laitoksessa toimitettavaa ennakoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Vihdin kunnan äänestysalueet ovat seuraavia:

Nro	Äänestysalue	Äänestyspaikka
001	Kirkonkylä	Liikekeskus Pääkonttori
002	Vanha-Nummela	Nummelanharjun koulu
003	Hiidenvesi	Nummelanharjun koulu
004	Härköilä	Nummelanharjun koulu
005	Ojakkala	Ojakkalan koulu
006	Pohjois-Vihti	Haimoon koulu
007	Otalampi	Otalampi-talo
008	Etelä-Vihti	Huhmarnummen koulu

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten kelpoisuus

Sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eli vuoden 2019 eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolueita.

Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Varajäsenet eivät siis ole henkilökohtaisia.

Vaalilautakuntien jäsenten ja varajäsenten poliittista edustavuutta tarkastellaan erikseen.

Myös tasa-arvolain soveltamisessa tarkastellaan vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten edustavuutta erikseen. Sekä varsinaisissa jäsenissä että varajäsenissä on siis oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

Kuntalain 71 §:n mukaan vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö,

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Vaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaaleissa ehdokkaana oleva. Vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia äänestäjän avustajana. Vaalitoimikunnan jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaaleissa ehdokkaana oleva eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Kuntalain 70 §:n 1. momentin mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Suostumus on valinnan edellytys, joten se on annettava ennen valintaa. Laissa ei säädetä suostumuksen muodosta, mutta se suositellaan annettavan kirjallisena.

Kuntalain 84 §:n mukaan mm. (vaali)lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus. Ilmoitus tulee tehdä johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Muita Vihdin kunnan vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten valintaa koskevia seikkoja

Kunnanhallitukselle on sähköisessä kokouksessa annettu tieto edellisten vaalien eli vuoden 2021 kuntavaalien vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan jäsenistä ja varajäsenistä. Edellä mainittuun luetteloon on merkitty ne, jotka ovat tai eivät ole oman ilmoituksensa mukaan käytettävissä vuoden 2022 vaaleissa. Lisäksi luettelossa on muita henkilöitä, jotka ovat kiinnostuneet toimimaan vaalilautakunnissa tai vaalitoimikunnassa.

Aikaisempaan tapaan kaikki Vihdin kunnan vaalilautakunnat käyttävät sähköistä vaaliluetteloa. Kannettavalla tietokoneella käytettävä sähköinen vaaliluettelo on korvannut paperimuotoisen luettelon kunkin äänestysalueen äänioikeutetuista. Vaaliluetteloon vaalilautakunnat kirjaavat vaalipäivänä äänestäneet. Sähköisen vaaliluettelon käyttö edellyttää perustason tietotekniikan käyttötaitoja.

Lisäksi kaikki Vihdin kunnan vaalilautakunnat ilmoittavat vaalipäivän tulokset äänestyspaikalta suoraan vaalitietojärjestelmään. Vaalipäivän äänestyksen päätyttyä ja vaalilautakunnan laskettua alustavan tuloksen vaalilautakunta ilmoittaa alustavan laskennan tuloksen oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään. Vaalitietojärjestelmästä alustavat tulokset siirtyvät oikeusministeriön toimesta yleiseen tietoverkkoon ja sitä kautta medialle.

Koronapandemian vaikutus aluevaaleihin

Oikeusministeriö sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) ovat antaneet 9.11.2021 ohjeet aluevaalien järjestämisestä koronapandemian aikana. Ohjeiden mukaan vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan toimintaan ja kokoonpanoon vaikuttavat mm. seuraavat seikat:

- aluevaaleissa noudatetaan pääsääntöisesti samoja menettelytapoja koronapandemian osalta kuin vuoden 2021 kuntavaaleissa;
- jos vaalilautakunnan tai vaalitoimikunnan jäsen tai varajäsen saa koronavirustautiin sopivia oireita, tulee hänen jäädä heti kotiin;
- vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan jäsenille ja varajäsenille on asetettava sijaisjärjestelyt ja avustavaa henkilöstöä on oltava riittävästi varalla jopa siinä tapauksessa, että kaikki sairastuisivat tai jouduttaisiin asettamaan karanteeniin;
- äänestyspaikalla voidaan noudattaa kahden metrin turvaetäisyyksiä;
- äänestäjien opastamiseen ja jonojen ohjaukseen tulee olla riittävästi vaalilautakunnan jäseniä tai varajäseniä taikka avustavaa henkilöstöä;
- karanteeniin tai eristykseen tartuntatautilääkärin päätöksellä määrätty henkilö ei välttämättä pääse vaalipäivän äänestyspaikkaan sisälle, joten vaalilautakunnan on varauduttava toimittamaan hänen äänestyksensä äänestyspaikan ulkopuolella;
- vaalipäivänä äänestyksen järjestäminen äänestyspaikan ulkopuolella vaatii vähintään kuuden vaalilautakunnan jäsenen tai varajäsenen

yhtäaikaista paikallaoloa: 3 vaalitoimitsijaa toimittaa ulkoäänestyksen ja 3 vaalitoimitsijaa hoitaa äänestystä äänestyspaikan sisällä.

Valmistelija	Antti Luukkanen, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 767 4798
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus päättää vuoden 2022 aluevaaleja varten <ol style="list-style-type: none">1) valita kullekin kahdeksalle äänestysalueelle vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme;2) valita laitoksessa toimitettavaa ennakoäänestystä varten vaalitoimikunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme; sekä3) varmistaa Vihdin kunnan vaalilautakuntien toiminnan vaalipäivänä 23.1.2022 siten, että kunkin äänestysalueen vaalilautakunnan varajäseninä voivat tarvittaessa toimia kaikkien muiden vaalilautakuntien jäsenet ja varajäsenet. Jos jäsenten tai varajäsenten siirtoa vaalilautakunnasta toiseen tarvitaan, siitä päättävät ao. vaalilautakuntien puheenjohtajat.
Käsittely	Keskustelun kuluessa kunnanjohtaja esitti, että asia jätetään pöydälle. Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.
Päätös	Kunnanhallitus päätti jättää asian pöydälle.

Kunnanhallitus 08.12.2021 § 340

Valmistelija	Antti Luukkanen, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 767 4798
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus päättää vuoden 2022 aluevaaleja varten <ol style="list-style-type: none">1) valita kullekin kahdeksalle äänestysalueelle vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme;2) valita laitoksessa toimitettavaa ennakoäänestystä varten vaalitoimikunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme; sekä

- 3) varmistaa Vihdin kunnan vaalilautakuntien toiminnan vaalipäivänä 23.1.2022 siten, että kunkin äänestysalueen vaalilautakunnan varajäseninä voivat tarvittaessa toimia kaikkien muiden vaalilautakuntien jäsenet ja varajäsenet. Jos jäsenten tai varajäsenten siirtoa vaalilautakunnasta toiseen tarvitaan, siitä päättävät ao. vaalilautakuntien puheenjohtajat.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti valita vuoden 2022 aluevaaleja varten liitteen mukaisesti kullekin äänestysalueelle vaalilautakunnan sekä laitoksissa toimitettavaa ennakoäänestystä ja kotiäänestystä varten vaalitoimikunnan.

Kunnanhallitus päätti lisäksi varmistaa Vihdin kunnan vaalilautakuntien toiminnan vaalipäivänä 23.1.2022 siten, että kunkin äänestysalueen vaalilautakunnan varajäseninä voivat tarvittaessa toimia kaikkien muiden vaalilautakuntien jäsenet ja varajäsenet. Jos jäsenten tai varajäsenten siirtoa vaalilautakunnasta toiseen tarvitaan, siitä päättävät ao. vaalilautakuntien puheenjohtajat.

Kunnanhallitus 17.01.2022 § 11
20/00.00.01.02/2021

Aluevaalien äänestyksen käynnistyttyä vaalipäivänä 23.1.2022 toimivien vaalilautakuntien päätösvaltaisen kokoonpanon varmistaminen on tullut yhä tärkeämmäksi mm. seuraavista syistä:

- Kunnanhallituksen valitsemien vaalilautakuntien jäseniltä ja varajäseniltä on tullut useita ilmoituksia, että valitut eivät ole käytettävissä vaalipäivänä;
- Koronapandemian kehittyminen on lisännyt tarvetta varautua vaalilautakuntien jäsenten ja varajäsenten mahdollisesta koronavirustartunnasta tai sille altistumisesta taikka sitä muistuttavista oireista johtuviin poissaoloihin;
- Niin ikään koronapandemian kehittyminen on lisännyt tarvetta varautua äänestäjien mahdolliseen lisääntyneeseen äänestyspaikan ulkopuolella tapahtuvan äänestämisen tarpeeseen. Ulkoäänestys vaatii, että vaalilautakunnan jäseniä tai varajäseniä on yhtä aikaa paikalla seitsemän (kuusi vaalilautakunnan kokoonpanoon kuuluvaa ja yksi vaaliavustaja).

Tavoitteena on, että vaalipäivän järjestelyt toteutuvat niin äänestäjien kuin vaalitoimitsijoidenkin näkökulmasta yhtä sujuvasti ja joustavasti kuin vuoden 2021 kuntavaaleissa. Kuitenkin on tarkoituksenmukaista varmistaa vaalilautakuntien toiminta mahdollistamalla lisävarajäsenten saaminen nopeasti, mikäli tilanne sitä edellyttää.

Valmistelija

Antti Luukkanen, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 767 4798

Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus päättää valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin tai tämän varahenkilön kutsumaan Vihdin kunnan vaalilautakuntiin lisää varajäseniä, mikäli vuoden 2022 aluevaalien vaalipäivän äänestyksen lainmukainen ja sujuva toteuttaminen sitä edellyttää.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.